

Workshop Avondmaal / Ilonka Terlouw / vragen of info? ilonka_terlouw@hotmail.com
Kerstconferentie 2005 / voor meer info: zie bijbel

Avondmaal: een stukje van Gods koninkrijk op aarde

Teksten Avondmaal

Evangelieën / instelling vh avondmaal

Matt 26:26-30 / Mark 14:(12)22-26 / Luk 22:14-30

Handelingen / onderhouden en vieren van het avondmaal

Hand 2:42, 26 / Hand 10:14vv, 28

Brieven / aanwijzingen voor, onderricht over het vieren van het avondmaal

1 Kor 10:16-22 / 1 Kor 11:17-34

Lukas 22:14-30

14) Jezus zit aan met zijn apostelen, zijn beste vrienden (vgl v28)

15) Begeren van Jezus! → Jezus *verlangt* ernaar me ons te eten!

15) Pascha is groot bevrijdingfeest (denk aan onze 5 mei). Oftwel: avondmaal is besloten feestje tussen Jezus en zijn intimi.

17) Er is één beker. We moeten met elkaar delen wat we hebben

18) Hier wordt dit avondmaal dus heel duidelijk verbonden met het Koninkrijk Gods. Vers 30 vult dat aan: In Jezus Koninkrijk zullen we aan Zijn tafel zitten en met Hem eten en drinken. Dus ook hier valt het Koninkrijk van God samen met houden van een feestelijke maaltijd.

19) Al voor Jezus stierf was het brood het teken van zijn lichaam en de wijn van zijn bloed!

20) Er staat bij, zowel bij het brood als bij de wijn, dat Jezus dat voor *ons* heeft gedaan.

26) De opdracht elkaar te dienen. Waarom? Omdat Jezus hen diende → voetwassing

30) Let erop dat Jezus spreekt over *zijn* tafel. Het is niet onze tafel.

---

1 a) maaltijd = elkaar ontmoeten en gemeenschap hebben

b) die ontmoeting is heilzaam voor de mens

2 a) God ontmoeten en gemeenschap met God hebben = Koninkrijk van God

b) de heilzame ontmoeting van God en mens

3 maaltijd = gemeenschap met God hebben = Koninkrijk van God

Maaltijd: De maaltijd is het beeld van ontmoeting en gemeenschap. Tijdens de maaltijd ontmoet je de ander. Je wordt niet alleen gesterkt door het eten, maar door elkaars aanwezigheid. // *Ontmoeting:* gericht zijn op de ander en zo echt contact maken. // *Gemeenschap:* eenheid met elkaar, en zo elkaars tekorten aanvullen. // *De kracht van ontmoeting en gemeenschap:* Als je elkaar ontmoet dan heb je gemeenschap met elkaar. Dan wordt je door elkaar gevoed. Jouw tekort aan kracht wordt gevuld door de ander zijn overvloed aan kracht, de wanhoop van een ander steunt op jouw hoop. Zo zijn wij voedsel voor elkaar.

Ofwel in de maaltijd geldt: We ontmoeten elkaar, juist doordat we ons een keertje niet op onszelf maar op een ander richten. We hebben gemeenschap met elkaar. Daarin ligt een kracht die ons als mensen heelt, heil brengt en leven brengt.

Het ontmoeten van en gemeenschap hebben met God: De term 'koninkrijk van God' duidt in de bijbel op de volmaakte wereld orde waarin wij met God tezamen leven. De nieuwe hemel en aarde is het Koninkrijk van God, maar overal waar mensen samen met God leven is dat koninkrijk nu al werkelijkheid. Het koninkrijk van God is dus niet anders dan exact dat waar de maaltijd voor staat: Dat wij God ontmoeten en in gemeenschap met Hem leven. Daarom wordt het Koninkrijk van God in de bijbel vaak beschreven als een maaltijd.

Omdat we gemeenschap met Hem hebben, ontvangen wij van Hem goddelijke kracht, echte troost, steun, het eeuwige leven. Dat is wat wij nou bijbels gezegd de 'zaligheid' noemen, het 'heil', 'redding' noemen. Dat is wat de bijbel het Koninkrijk van God noemt. Al wat dus nodig is, is dat we in contact staan met Hem. Ons contact (gemeenschap) met Hem *is* de redding, *is* het heil.

Koninkrijk Gods als maaltijd in de bijbel

Een selectie van enkele teksten:

- Gen 1,2   paradijs: eten van God (levensboom) via de vruchten (vlg. 1 Petr 2:24!)
- Gen 18:1-15   Abraham eet met God en twee engelen te mambre
- Ex. 12:3-23   instelling en viering van het pascha
- Ex 24:11   70 oudsten met Mozes op de Sinai zien God: en zij aten en dronken
- 1 Kron 16:3   Inwijding vd tempel: iedere Israëliet wordt een brood en fles wijn gegeven
- Psalm 23:5   Gij richt voor mij een dis aan...
- Jes 25   Het feestmaal op de berg Sion → dood is verslagen, tranen van ogen wissen
- Jes. 51   O, al gij dorstigen, komt tot de wateren, komt koop zonder geld
- Mat 5:6   Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid
- Mat 8:11   velen zullen komen van het oosten en westen en met Abraham en Izak en Jakob aanzitten in het Koninkrijk der hemelen (ook Luk 12:29)
- Mar 2:15-17   De schriftgeleerden en Farzeëen zagen Hem (Jezus) eten met de tollenaars en zondaars. Wat is het dat hij eet met tollenaars en hoeren? (ook Luk 15:1-2)
- Luk 12:37   Jezus: Zalig zijn die dienstknechten, die de heer, als hij komt, wakende zal vinden. Voorwaar ik zeg u, dat hij zich zal omgorden en hij zal hen doen aanzitten, en bijkomede, zal hij hen dienen.
- Luk 14:15-24   Gelijkenis van het grote avondmaal. Een zeker mens bereidde een groot avondmaal, en nodigde er velen. Komt, want alle dingen zijn gereed.
- Luk 15:23-32   Gelijkenis van de verloren zoon. Vader richt voor die zoon een feestmaal aan!
- Luk 19:5-10   Zacheüs
- Luk 24:29-35   Emmaüs gangers. Jezus is gastheer. Ze Jezus in het breken van het brood
- Joh 6   Wonderbare spijziging. Vgl ook Mark 6:30-44, 2 Kon. 4 (wonderbare spijziging door Elisa)
- Joh 6:26-58   Jezus zegt: ik ben het brood des levens: wie van mij eet heeft het eeuwig leven
- Op 3:20   indien iemand opendoet, ik zal binnenkomen en avondmaal met hem houden.
- Op 19:9   Bruiloft vh Lam: Zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft vh Lam! Denk ook aan Matt 25!

Vgl ook: Gen 19:3, Luk 14:13, Han. 10:14vv, 28 (en de rest van de bijbel ☺)

Als wij het avondmaal vieren, vieren wij het koninkrijk van God. Dan laten wij zien dat wij al leven in dat Koninkrijk. Daarom is het avondmaal alleen voor gelovigen: de kinderen van dat Koninkrijk.

Jezus is de gastheer: hij zet alles klaar / hij nodigt de mensen / hij breekt brood

De gastheer bedient ons: voetwassing / daarom moeten wij elkaar dienen / Jezus diende ons uiteindelijk ten diepste door ons zijn leven te geven

---

Wij eten in het avondmaal Jezus zelf

Het is de gastheer die ons te eten geeft. Juist daardoor ontstaat onze gemeenschap met Hem. Dit redt de mens: als wij gemeenschap met God hebben, dat stroomt zijn overvloed aan kracht in de diepe put van onze zwakheid, dan stroomt God eeuwig leven zo in ons over. Op het moment dat je in contact met elkaar staat kan de ander jou helpen. De ander kan jou voeden. Waarmee voedt de ander jou dus? Eigenlijk met zichzelf!

En dat zien we dan ook in het avondmaal! Wij worden gevoed met Jezus zelf, met God zelf. Als Jezus het brood breekt zegt Hij: dit is mijn lichaam. We worden dus gevoed met Jezus zelf!

We hebben het dus niet zomaar over ‘gemeenschap met Jezus hebben’, het gaat om een zeer intieme en directe gemeenschap. We hebben gemeenschap met elkaar omdat we uit dezelfde beker drinken – we hebben gemeenschap met Jezus omdat we ons met Jezus zelf voeden: Het brood is zijn lichaam, de wijn zijn bloed.

Dit is het principe van waarlijke gemeenschap: echt in gemeenschap met de ander zijn door van de ander te eten. Zo intiem is onze gemeenschap met God. Dit principe zien we reeds in het paradijs: De mens moest eten van de Boom des Levens, het beeld van God zelf. De mens moest de vruchten daarvan eten. De mens moest eten van God zelf, zo zou hij het eeuwige leven van God in zichzelf krijgen. Iets wat je eet komt in je. Het wordt een deel van jezelf. Omdat wij van Jezus eten komt Jezus zelf in ons. De heilige Geest woont in ons, zo is God werkelijk *in* ons. Zo hebben wij het eeuwige leven: niet omdat wij het zelf hebben: maar omdat wij van God, van Het eeuwige leven hebben gegeten, en zo dat eeuwige leven in ons hebben, namelijk de Heilige Geest.

Ook nu moeten wij nog steeds van de boom des Levens eten. En de vrucht die aan de boom hangt is Jezus zelf. Zoals 1 petrus 2:24 zegt: Jezus hing aan de boom.

Gedenken van de dood van Jezus

Wij worden *door God* gevoed in het avondmaal, én wij worden gevoed met Hemzelf, dat is het Koninkrijk van God, dat wij zo in gemeenschap met Hem, vanuit hem en door Hem leven. Wij worden *door God* gered, tegelijkertijd is God zelf de redding. Dat is de zaligheid. Maar we mogen niet vergeten, het voedsel waarmee wij gevoed worden is het verbroken lichaam en het vergoten bloed.

Want dat Koninkrijk van God, dat is wel een heerlijke wereld! Maar het is een wereld waar niemand, geen mens, toegang toe heeft...God gaf Zijn leven om zo voor onze zonden te betalen. Alleen zo hebben wij weer vrij toegang tot God, omdat in dat offer onze zonden weggedaan zijn. Wat kostte het God veel! De tekst in Luc. 22 begon ermee: dat Jezus er grootelijks naar verlangde om met ons rondom de tafel te zitten. Dat verlangen dat kan alleen maar opkomen uit zijn liefde. Zoveel houdt God van ons. Zo erg verlangt hij ernaar om samen met ons te kunnen eten. En omdat God daar zo naar verlangde was Hij ook bereid er alles voor geven.

We kunnen dus in de kerk het koninkrijk van God niet vieren in het avondmaal, zonder dit offer. We hadden namelijk nooit deel kunnen uitmaken van dit koninkrijk als Jezus niet zijn leven had gegeven. Zijn offer is dus het fundament van het Koninkrijk, het centrum van de avondmaals viering. Door dat offer is het voor God mogelijk om ons uit te nodigen om deel te nemen aan het avondmaal. Tijdens een maaltijd is het eten zelf het meest centrale van de hele avond. Zo is in het avondmaal het eten ook het centrale aspect: De dood van Jezus. Maar doordat Jezus stierf werd die weg naar dat Koninkrijk wel voor iedereen open. Jezus stierf voor *iedereen*. Daarom gaat ook de nodiging naar een ieder uit. (Jes 51 bijvoorbeeld: *O al gij dorstigen komt tot de wateren!*)

Leven in het Koninkrijk: Genieten van God

Het avondmaal is dus een vreugdemaal, een feestmaaltijd. En als we daar aanzitten aan die tafel, dan mogen we weten dat we in dat Koninkrijk zijn, dat God zelf met ons aanzit, en dat we met God zelf gevoed worden.

Aan de avondmaalstafel mogen we dus gewoon even bijkomen van de wereld om ons heen, daar mogen we even samen zijn met God, door Hem gesterkt en getroost worden, van hem weer leven ontvangen om de week weer in te kunnen. In het avondmaal bidden we even niet om vergeving voor onze zonden. Dan mogen we ook gewoon er even van genieten dat dat probleem is opgelost, en dat we bij God mogen zijn. Dan mogen we genieten van God zelf. Van Zijn zegeningen over ons leven.

---

1 Kor 10:14-22

Beker der dankzegging	1 beker waar wij allen uit drinken
Der dankzegging	avondmaal is een dienst voor dankzegging en lofprijzing
Gemeenschap	Wij hebben deel aan (de gekruisigde) Jezus zelf!
Gemeenschap aan bloed	bloed = vergeving van zonden
Gemeenschap ah lichaam	lichaam van Jezus = de gemeente.
Eenheid	1 brood = Onze eenheid als gemeenteleden. eenheid <i>in</i> Christus.
Vergeving	Elke keer dat je avondmaal viert wordt je hart een stukje groter!
Tafel van de Heer	Het is nog steeds <i>zijn</i> tafel, Jezus is de gastheer!

1 Kor 11:17-34

Gedenken	Wij zijn vergeetachtig! Kan alleen iemand gedenken die je kent
Verkondig de dood v Jezus	Missionaire aspect aan het avondmaal!
Totdat hij komt	Wederkomst: vult Zijn koninkrijk heel de aarde, dan is het avondmaal geen verkondiging meer, maar alleen viering.